

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

16. Argumentum quartum ex concupiscentia contra Matrimonium in pura
natura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPUT XVI.

Argumentum quartum ex concupiscentia contra
matrimonium in pura natura.

POSSIT & aliud argumentum velut A
ex præcedentibus conjectaneum texi.
Si enim in puris naturalibus illa mem-
brorum rebellio ac libidinis fodiatis
fuerit naturalis, recta ratio, hoc est, veritas
dissuaseret matrimonium & ad perpetuam
continentiam invitasset. Hoc enim nunc re-
ctam suadere rationem, intelligentibus mani-
festum est. Recta enim ratio suaderet, ut mens
rationalis nullo pacto sub libidine deprimar-
tur, sed ut serenitatem ejus tuendo id quod
aperte est laudabilius inclusique secernatur.
Continentiam autem esse meliorem neminem
Christianum fides Catholica dubitare sinit.
Cui inherens Augustinus: Carnalis concupis-
centia landabilis continentia virtute frenatur
quam fructibus impediuntur propagationem. Tam magnum
est enim malum eius, ut eo non uti, quam bene uti
sit melius. Dissuadere autem conubium re-
ctam rationem in puris naturalibus vobemem-
ter absurdum est. Dissuaseret enim opus ma-
xime naturale, & ad illud incitasset quod na-
tura propagationi est contrarium: atque ita
recta ratio nullo adhuc naturæ vitio ex pec-
cato regulas ejus turbante, quod immodo cum
natura conseruatione pugnat. Accedit quod
& matrimonium eodem modo ante omne
peccatum creature sicut post excusationis in-
digeret; nec in generationis officium trahit
est, sed etiam in remedium incontinentiae ex
vi primæ fæcunditatis conditionis institutum. Nam

etiam tunc infirmitas fuisset excipienda ho-
nestate nuptiarum ne in flagitium laberetur.
Morbus igitur fuisset natura humanae natura-
lis. Nam concupiscentiam esse morbum plu-
rimis locis ex Apostolo S. Augustinus docet.
*Iste quippe est morbus (libido) de quo Apostolus Lib. 1. de
etiam conjugis fidibus loquens &c. Quod alij nupt. c. 8.
plurimis locis testatur. Quid autem absurdius, Vnde lib. 2.
quam ceteris omnibus animantibus fæcilitatem, cont. Iul. c. 7
solidi homini morbum omnium morborum fac- & 1. 3. c. 15.
diffimum esse naturale? Cui enim matri-
monij remedium necessarium esset, id sanitas
dici nequit juxta illud Augustini hæc ipsa de
re: Si agnoscis remedium, agnosc morbam. Si ne-
gas morbam, nega remedium. Rogo cede aliquando
etiam per os tuum tibi loquenti veritati. Nemo reme-
diū providerit sanitati. Ex quo Augustinus con-
ficit concupiscentiam non potuisse pure na-
turae sicut Julianus assertabat institutione ma-
nasse. Nam cum ex propria confessione ju-
gulat quæ dixerat ei remedium nuptiarum fo-
vendo esse necessarium. Vnde & alibi: Nec Cap. 29
succensus quod concupiscentiam dixi morbum, nisi &
tu confessus es provisum esse remedium. Et libro
quarto: Apostolica sententia ubi ait, si se non con- Lib. 4. c. 2.
tinet, nubat, remedium volunt esse nuptias (quod &
ipse confessus es) contra morbum concupiscentia quod
confiteri non vis qui remedium confiteris. Hoc autem
remedium est, non ut sit concupiscentia, si non est, sed
ut non raptat ad illicita causas motus淫agens est.*

CAPUT XVII.

Quintum argumentum ex parte pudoris qui libidinis
indivulsus comes est. Vnde nascatur:
quanti mali testis.

SE d' aliud, quantum Augustinus indi-
care & ego advertere possum, perem-
ptoriū argumentum adversus pura-
nature statum pudor ille naturalis, qui
concupiscentiam inordinatis motibus astuan-
tem levigat, suppeditat. Vtus est illo sæpe
Augustinus velut insolubili contra Julianum,
et ergo maxime & Juliani & Augustini sensus
declaratur. Quod ut intelligatur, sciendum
est verecundiam illam naturalem quæ in om-
niū hominum sensu cum natura nascitur, &
ita nascitur, ut nec à flagitiolissimis concue-
piscentie servis posset extingui; indivulsum
cise comitem seditatis & in honestatis epis.
Confidentem enim in honestatis esse non dubium est,
inquit Augustinus, post Principem Philoso-
porum Christianisq; vicinissimum Platonem
sic 1. 4. 105, sicut cui dics. Exempli 1. 4. 105
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A μανός τι τροφίμη καὶ ἀπεχυρωμένος δὲ τεθέσηται
τι ταῦθεν οἰκεῖ ἡμῖν δόξαν τερπεῖς; Βιβλική *In Eccliph.*
pudor, ibi & timor. An quisquam est qui pudore
afficerit atque erubescit, opinione pravissim, non
formidans? In honestum est autem & propriæ
magnopere verecundum creaturæ rationali
quod membra in qua naturaliter animo debe-
tur imperium, nescio quæ infirmitate non po-
test regere ad arbitrium suum. Sic enim etiam
domini verecundum est servos habere peti-
lantes qui inspectantibus hominibus insultant
heris suis & corum imperio obedire detre-
ctant. Hanc esse veram pudoris illius causam
non semel Augustinus tradidit: De gubis, mem- Lib. de pce.
bris, erubescens quod non ad arbitrium voluntatis orig. t. 34.
eius, sed ad libidinis incentivum, velut arbitrio pro-
prio moverentur que pudenda iudicavit, operanda ce-
ravit. Et libro primo de nuptijs: Vbi autem Lib. 1. de
venitum nupt. c. 5.